



Брюксел, 7.12.2018 г.  
COM(2018) 811 final

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,  
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА  
НА РЕГИОНИТЕ**

**Напредък при изпълнението на стратегията на ЕС за горите**

**„Нова стратегия на ЕС за горите: за горите и сектора на горското стопанство“**

## Въведение: Стратегия на ЕС за горите

През 2013 г. със съобщението „Нова стратегия на ЕС за горите: за горите и сектора на горското стопанство“<sup>1</sup> („стратегията“) беше определена нова рамка на ЕС за координиране и гарантиране на съгласуваността в свързаните с горите политики и насърчаване на приноса на горите и сектора на горското стопанство към целите на ЕС. Водещите ѝ принципи са устойчивото управление на горите, мултифункционалната роля на горите, ефективното използване на ресурсите и отговорността за горите в световен мащаб.

В рамките на стратегията Комисията, държавите членки и съответните заинтересовани страни се ангажират, за да работят заедно за обща визия и съгласувано планиране и изпълнение на свързаните с горите политики. С нея се определят две ключови цели за 2020 г.: i) гарантиране, че всички гори в ЕС се управляват според принципите на устойчивото управление на горите и ii) укрепване на приноса на ЕС за насърчаването на устойчивото управление на горите и намаляването на обезлесяването в световен мащаб. И двете са насочени към трите измерения на устойчивото развитие, като осигуряват цялостен подход към управлението на горите и политиката в областта на горите.

Стратегията засяга осем свързани приоритетни области, които обхващат ключови политики и аспекти, свързани с управлението на горите, сектора на горското стопанство и обществото. Редица „стратегически насоки“ в рамките на всяка приоритетна област показват по какъв начин Комисията или държавите членки могат най-пълноценно да вземат под внимание приоритетите.

Съветът<sup>2</sup> и Европейският парламент<sup>3</sup> с подкрепата на Европейския икономически и социален комитет<sup>4</sup> и Комитета на регионите<sup>5</sup> приветстваха стратегията. В отговор на исканията им Комисията изготви Многогодишен план за изпълнение<sup>6</sup> (Forest-MAP) в сътрудничество с Постоянния комитет по горите (SFC) и платформите на заинтересовани страни, определени в стратегията, в който са определени конкретни действия, участници и срокове за периода 2015—2020 г.

---

<sup>1</sup> COM(2013)659.

<sup>2</sup> [http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms\\_data/docs/pressdata/en/agricult/142685.pdf](http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/agricult/142685.pdf)

<sup>3</sup> <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2015-0109+0+DOC+PDF+V0//BG>

<sup>4</sup> ОВ С 451, 16.12.2014 г., стр. 127—133.

<sup>5</sup> ОВ С 126, 26.4.2014 г., стр. 3—7.

<sup>6</sup> SWD(2015)164.

## Процесът на преглед

В стратегията е предвиден преглед до 2018 г. за оценка на напредъка в прилагането ѝ. Forest-MAP, в който са изброени работните приоритети за Комисията до 2017 г., е посочено, че този преглед ще спомогне за определяне на приоритетите за периода 2018—2020 г. В допълнение към това Съветът прикани „Комисията да докладва на Съвета резултатите от този преглед и да представи препоръките си (...) до 2018 г.“.

Прегледът беше подкрепен с различни източници на данни, включително резултати от официални оценки на политиката, доклади и публикации на ЕС, допълнени от едно специфично проучване<sup>7</sup>.

## Осем приоритетни области — обобщение на напредъка

Досега със стратегията са подкрепени и предоставени насоки за голям брой дейности на Комисията, държавите членки, публични и частни заинтересовани страни. По-голямата част от действията в Forest MAP във всичките осем приоритетни области са изпълнени, както е предвидено: около 30 % са изпълнени изцяло, а някои — частично; 45 % са текущи дейности. Около 10 % от дейностите все още не са започнали, а няколко са забавени.

Напредъкът по приоритетните области може да се обобщи, както следва:

### Подкрепа за нашите селски и градски общности

Политиката за развитие на селските райони в рамките на Общата селскостопанска политика (ОСП) продължава да бъде основният източник на подкрепа за опазването и устойчивото управление на горите на ЕС. За програмния период 2014—2020 г. 24 държави членки са планирали мерки в областта на горското стопанство, т.е. 90 % от програмите за развитие на селските райони, като са заделили сумата от 8,2 милиарда евро общи публични разходи. Четири държави членки са решили своите потребности в областта на горското стопанство чрез държавна помощ<sup>8</sup>.

Мерките в областта на горското стопанство помагат на държавите членки да подкрепят многофункционалните гори и устойчивото управление на горите и да ги съчетават с други мерки за развитие на селските райони (напр. консултантски услуги, обучение, инвестиции, сътрудничество) с цел да решават специфични регионални потребности.

---

<sup>7</sup> Проучване относно напредъка в прилагането на Стратегията на ЕС за горите.

<sup>8</sup> Например, в Германия повечето федерални провинции отпускат помощ за горското стопанство чрез политиката за развитие на селските райони, а три федерални провинции — чрез държавна помощ.

Те подпомагат увеличаването на площта на горите чрез залесяване и създаване и подновяване на агро-лесовъдни системи<sup>9</sup>. Други мерки в подкрепа на устойчивото управление на горите включват: предотвратяване на пожари и природни бедствия (над 20 % от планираните разходи); възстановяване след щети; инвестиране в адаптиране към изменението на климата и предоставяне на екологични и битови услуги, и компенсация за „Натура 2000“ и доброволни ангажименти. Освен това, с развитието на селските райони се подпомагат инвестициите в подобряване на икономическата стойност на горите и дървообработването от преиндустриалната епоха.

Мерките в областта на горското стопанство са предназначени да подпомогнат приноса на устойчивото управление на горите за постигане на целите на политиката на ЕС, като същевременно бъдат от полза за сектора на горското стопанство, подпомагат развитието на селските райони и насърчават предоставянето на стоки и услуги по съгласуван начин с ключовите политики в областта на околната среда и климата. Техният обхват в достатъчна степен отговаря на ключовите нужди на обществото и на сектора<sup>10</sup>.

С въвеждането на определени мерки (напр. агро-лесовъдство, „Натура 2000“) досега не са постигнати очакваните резултати. Допълнителният обмен и насърчаването на добрите практики между държавите членки и вътре в тях може да спомогнат за преодоляване на потенциалните ограничаващи фактори, често отдавани на административната тежест или на структурата на собствеността върху горите. С предложението за ОСП за периода 2021—2027 г.<sup>11</sup>, като се осигури повече субсидиарност и гъвкавост, се очаква да се създадат нови възможности държавите членки да изготвят мерки, които по-пълноценно подпомагат местните нужди и приоритети с по-прости административни процедури. Резултатите от текущата оценка на правилата за държавна помощ за периода 2014—2020 г. ще бъдат използвани в преразглеждането на насоките за държавна помощ.

Взаимодействието на горите и дърветата с градските и крайградските райони, и разбирането на ролята им за тези общности изискват все по-голямо внимание.

---

<sup>9</sup> Цел за залесяване: > 300.000 ha; Цел за агро-лесовъдство: >80.000 ha.

<sup>10</sup> Evaluation of the forestry measures under rural development (Оценка на мерките в областта на горското стопанство в рамките на развитието на селските райони).

<sup>11</sup> COM(2018) 392 final.

Насърчаване на конкурентоспособността и устойчивостта на отраслите на ЕС, свързани с горското стопанство, на биоенергията и на екологичната икономика в по-широк аспект

Отраслите на ЕС, свързани с горското стопанство, извършват устойчиво и ресурсно ефективно обработване на широк набор от материали и продукти<sup>12</sup>. В придружаващия стратегията „Модел за секторите на ЕС, свързани с горското стопанство“ бяха посочени предизвикателствата пред тези сектори, както и необходимите действия<sup>13</sup>. През 2015 г. разширените вериги на стойността на отраслите на ЕС, свързани с горското стопанство, подкрепиха 3,6 милиона работни места с оборот от 640 милиарда евро (добавена стойност 200 милиарда евро) в екологичната икономика<sup>14</sup>, като замениха материалите от изкопаеми източници. В ориентирания към бъдещето сектор на горското стопанство стратегията насърчава устойчивото и ресурсно ефективно мобилизиране и използване на горската биомаса, развитието на биоикономиката, достъпа до вътрешните и международните пазари и засилването на научните изследвания и иновациите.

Със секторни проучвания бяха подкрепени конкурентоспособността и устойчивостта, включително: наличието на дървесина и конкурентоспособността в глобален мащаб<sup>15</sup>; оценката на кумулативните разходи на законодателството на ЕС за отраслите, свързани с горското стопанство<sup>16</sup>; анализите на информацията за потребителите относно обзавеждането<sup>17</sup> и каскадното използване на дървесината<sup>18</sup> (като принос към насоките за добра практика<sup>19</sup> от Плана за действие за кръговата икономика<sup>20</sup>). В някои държави членки се насърчават действия за стимулиране на растежа на вътрешния пазар на продукти, основаващи се на горското стопанство, напр. в областта на строителството. Успоредно с това ЕС стартира инициативата за Подробен план за действие във връзка с уменията<sup>21</sup> за секторите на строителството и отраслите, свързани с горското стопанство.

---

<sup>12</sup> Напр. за: строителство, обзавеждане, разпечатване, опаковки, хигиенни продукти, хранителни добавки и все по-често текстилни изделия от биоматериали, химикали, фармацевтични продукти, пластмаси, композитни материали за триизмерно печатане и биогорива.

<sup>13</sup> SWD (2013) 343.

<sup>14</sup> [http://ec.europa.eu/environment/basics/green-economy/index\\_bg.htm](http://ec.europa.eu/environment/basics/green-economy/index_bg.htm)

<sup>15</sup> <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/10017/attachments/1/translations?locale=bg>

<sup>16</sup> [https://ec.europa.eu/growth/content/study-assessment-cumulative-cost-impact-specified-eu-legislation-and-policies-eu-forest-0\\_bg](https://ec.europa.eu/growth/content/study-assessment-cumulative-cost-impact-specified-eu-legislation-and-policies-eu-forest-0_bg)

<sup>17</sup> <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/7572/attachments/1/translations>

<sup>18</sup> [https://ec.europa.eu/growth/content/study-optimised-cascading-use-wood-0\\_bg](https://ec.europa.eu/growth/content/study-optimised-cascading-use-wood-0_bg)

<sup>19</sup> Ще бъде публикуван преди края на 2018 г.

<sup>20</sup> <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/bg/TXT/?uri=CELEX%3A52015DC0614>

<sup>21</sup> <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=bg>

На международно равнище беше постигнат напредък в двустранните търговски сделки, по-специално с Канада и Япония в съответните сектори и с Украйна в насърчаването на устойчивото управление на горите<sup>22</sup>.

Значителен напредък беше отбелязан в рамковите програми на ЕС Седма рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие<sup>23</sup> и „Хоризонт 2020“<sup>24</sup>, подпомагани от европейското партньорство за иновации (ЕПИ) „Суровини“<sup>25</sup>. Технологичната платформа за сектора на горите (ТПСГ)<sup>26</sup> дава възможност за засилено сътрудничество за иновации. Публично-частните партньорства във връзка с продуктите на биологична основа<sup>27</sup> спомагат за предлагането им на пазара в различни приложения, напр. нови оптични технологии, биологични композитни материали, биоетанол, биодизел.

Одобреният преработен текст на Директивата относно енергията от възобновяеми източници<sup>28</sup> включва нови критерии за устойчивост по отношение на горската биомаса, използвана за производство на биоенергия. Тези критерии и текущата работа, свързана с устойчивостта на продуктите, основаващи се на горското стопанство, използват работата на SFC по показателите и критериите за устойчиво управление на горите<sup>29</sup>. След пълното им влизане в действие<sup>30</sup> те ще подпомагат устойчивото управление на горите в ЕС и извън него.

Фокусна група на „ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост“<sup>31</sup> също разгледа начините за подобряване на устойчивата мобилизация на биомаса от горите на ЕС. Преразгледаната Стратегия на ЕС относно биоикономиката<sup>32</sup> следва да спомогне за въвеждане на иновации и допълнително подобряване на ролята на горската биомаса в замяната на невъзобновяемите материали и продукти при същевременно опазване на околната среда и гарантиране на кръговост.

---

<sup>22</sup> В рамките на Задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия между ЕС и Украйна.

<sup>23</sup> [https://ec.europa.eu/research/fp7/index\\_en.cfm](https://ec.europa.eu/research/fp7/index_en.cfm)

<sup>24</sup> <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en>

<sup>25</sup> [https://ec.europa.eu/growth/sectors/raw-materials/policy-strategy\\_bg](https://ec.europa.eu/growth/sectors/raw-materials/policy-strategy_bg)

<sup>26</sup> <http://www.forestplatform.org/#/>

<sup>27</sup> Съвместно предприятие „Биотехнологични производства“ по линия на „Хоризонт 2020“

(<https://www.bbi-europe.eu/>)

<sup>28</sup> Вж. временното споразумение, постигнато през юни 2018 г.:

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10308-2018-INIT/en/pdf>

<sup>29</sup> [https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/forest/publications/pdf/sfcci-report\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/forest/publications/pdf/sfcci-report_en.pdf)

<sup>30</sup> До януари 2021 г. Комисията ще изготви оперативни насоки.

<sup>31</sup> <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/focus-groups/sustainable-mobilisation-forest-biomass>

<sup>32</sup> COM/2018/673.

## Горите в контекста на изменението на климата

Със стратегията се насърчават практики за управление на горите в националните рамки на политиката с цел намаляване на емисиите, поглъщане на CO<sub>2</sub> и изграждане на устойчивост на горите, като се използват средства от ЕС и най-добрите познания.

Наличните инструменти на политиката на ЕС гарантират приноса на горите за смекчаването (Регламент относно земеползването, промените в земеползването и горското стопанство (ЗПЗГС)<sup>33</sup>) и адаптирането към изменението на климата (Стратегия на ЕС за адаптация<sup>34</sup>). Докладването относно ЗПЗГС по линия на Конвенцията на Организацията на обединените нации по изменение на климата допринесе за значителен напредък към постигането на потенциала на горите на ЕС за смекчаване, подобряване на разбирането на връзката между климата и горите и насърчаване на действията в политическите програми на държавите членки. В Регламента относно ЗПЗГС се подчертава ролята на горите и дървесината за намаляване на емисиите и в поглъщането на въглерод, като допълнително се подкрепя устойчивото управление на горите. Що се отнася до адаптирането към изменението на климата, 25 държави членки са въвели национални или секторни стратегии за адаптиране, като в повечето от тях горите са приоритет<sup>35</sup>.

ЕС предостави значителна финансова и институционална подкрепа за справяне с горските пожари и други бедствия, включително чрез ОСП, Европейските структурни и инвестиционни фондове, научни изследвания и средства по програма LIFE. С механизма на ЕС за гражданска защита се подпомага предотвратяването на горски пожари чрез оценки на риска, планове за управление, системи за ранно предупреждаване и оповестяване, и за повишаване на осведомеността. Координационният център за реагиране при извънредни ситуации (ERC) наблюдава риска и случаите на горски пожари за координирано и бързо реагиране с помощта на Европейската информационна система за горски пожари (EFFIS). Вследствие на неотдашните екстремни събития предложението за укрепване на механизма на ЕС за гражданска защита<sup>36</sup> има за цел укрепване на координираните средства на ЕС за борба с пожарите и поставяне на по-силен акцент върху предотвратяването и подготвеността, с което да се допринесе за допълнително взаимодействие между адаптирането и гражданската защита.

---

<sup>33</sup> Регламент (ЕС) 2018/841.

<sup>34</sup> COM(2013) 216.

<sup>35</sup> <https://climate-adapt.eea.europa.eu/countries-regions/countries>

<sup>36</sup> „RescEU: нова европейска система за справяне с природни бедствия“, която се очаква да бъде приета през 2018 г.

Допълнителният опит и обменът на добри практики в планирането, изпълнението и наблюдението на действията за смекчаване и адаптиране и техните взаимодействия биха подкрепили дългосрочната устойчивост на горите и биха гарантирали съхраняването от тях на въглерод.

### Опазване на горите и подобряване на екосистемните услуги

Стратегията благоприятства подходите на предотвратяване с цел гарантиране, че горите предоставят екосистемни услуги и допринасят за биологичното разнообразие; в това отношение с нея се подчертава потенциалът на плановете за управление на горите (ПУГ) или еквивалентни инструменти за балансирано предоставяне на стоки и услуги. В нея държавите членки и Комисията се призовават да прилагат директивите на ЕС относно местообитанията и птиците и Стратегията на ЕС относно биологичното разнообразие, да разработват начини за остойностяване на екосистемните услуги и да използват средства от ЕС за опазване на природния капитал на горите.

Инициативата за картографиране, оценка и остойностяване на екосистемните услуги (MAES)<sup>37</sup> постигна напредък, включително пилотен проект в областта на горите и работа по изграждане на система на ЕС за отчетност за природния капитал (INCA)<sup>38</sup>. Във финансирането от ЕС все по-често се включват възможности за подпомагане на предоставянето на услуги от горските екосистеми. Няма достатъчно данни за начина, по който устойчивото управление на горите подпомага политиките, като например Рамковата директива на ЕС за водите, но подкрепените от ЕС научни изследвания в тази област, напр. проект относно предоставянето на услуги, свързани с водите<sup>39</sup>, може да внесат повече яснота, като подпомогнат изготвянето и прилагането на политиките.

Инструментите на ЕС за контрол на вредителите бяха укрепени с новия Регламент относно здравето на растенията<sup>40</sup> и Регламента относно инвазивните чужди видове<sup>41</sup>, с което се подобри опазването на горите и растенията в Европа.

Комисията публикува *Насоки относно „Натура 2000“ и горите*<sup>42</sup> в резултат на съвместните усилия на най-различни заинтересовани страни. Беше отбелязан напредък в интегрирането на биологичното разнообразие в ПУГ. Държавите членки и собствениците и управителите на гори използват финансиране по програмите за развитие на селските райони и LIFE в подкрепа на изпълнението на своите

<sup>37</sup> [http://ec.europa.eu/environment/nature/knowledge/ecosystem\\_assessment/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/environment/nature/knowledge/ecosystem_assessment/index_en.htm)

<sup>38</sup> [http://ec.europa.eu/environment/nature/capital\\_accounting/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/environment/nature/capital_accounting/index_en.htm)

<sup>39</sup> [http://www.cost.eu/COST\\_Actions/ca/CA15206](http://www.cost.eu/COST_Actions/ca/CA15206)

<sup>40</sup> Регламент 2016/2031.

<sup>41</sup> Регламент 1143/2014.

<sup>42</sup> <https://ec.europa.eu/agriculture/forest/publications>



ангажименти, а други насърчиха инициативи за опазване и укрепване на генетичните ресурси в горското стопанство.

Въпреки предприетите досега действия прилагането на политиката на ЕС за биологичното разнообразие си остава основно предизвикателство. Докладите относно опазването на горските местообитания и видове показват, че засега няма подобрение. Необходими са още усилия, за да се подобри ролята на ПУГ в постигането на целите относно биологичното разнообразие и да се подкрепи предоставянето на екосистемни услуги. Със завършването на текущата работа по MAES и научните изследвания относно инструментите и методите за отчитане на услугите от горските екосистеми и финансовото им възнаграждение се очаква да се осигурят нови познания в тази област.

### Какво представляват нашите гори и как се променят те?

Стратегията има за цел да се засили базата от знания с цел да се преодолеят предизвикателствата за горите и сектора на горското стопанство чрез подобряване на сътрудничеството и координацията в разработването на Европейската информационна система за горите (FISE) като източник на данни и информация относно горите и лесовъдството в Европа в тясна връзка с други системи за данни и информационни системи, и при хармонизиране на данните на равнището на ЕС.

Все още се разработва прототип на FISE. Някои свързани съставни информационни системи функционират и се актуализират, напр. EFFIS (Европейската информационна система за горски пожари) или FOREMATIS (относно горски репродуктивен материал). Работи се по хармонизиране на данните относно горите, *наред с другото* с цел допринасяне за международни процеси, като например събирането на данни за показателите за устойчиво управление на горите в Европа.

За създаването на FISE е необходима все още значителна работа за разработване на системата, събиране и хармонизиране на данни и интегриране на ресурсите от съществуващи (напр. EFFIS, Climate-ADAPT<sup>43</sup>) или потенциални бъдещи източници (напр. DIABOLO, MAES).

### Ново и иновативно горско стопанство и продукти с висока добавена стойност

В стратегията се предлага амбициозна програма за научни изследвания и иновации, имаща за цел засилване на устойчивостта на сектора и разработването на иновативни продукти и процеси чрез „Хоризонт 2020“, ЕПИ „Суровини“, „ЕПИ за селскостопанска

---

<sup>43</sup> <https://climate-adapt.eea.europa.eu/>

производителност и устойчивост<sup>44</sup>, SCAR<sup>45</sup>, структурата за управление на горите и други свързани *форуми* на ЕС, и координиране и разпространение на добри практики.

От 2007 г. насам<sup>46</sup> с финансирани от ЕС научни изследвания секторът на горското стопанство е подпомогнат с около 500<sup>47</sup> проекта. Очаква се „Хоризонт 2020“ да надмине общата сума, възлизаща на повече от 500 милиона евро, изразходвана за научни изследвания в сектора на горското стопанство в Седмата рамкова програма. Това се допълва с финансиране за иновации от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), понеже много региони на ЕС са избрали свързани с лесовъдството приоритети в своите стратегии за интелигентна специализация. ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост и ЕПИ „Суровини“ свързват лесовъдството със съответните научни изследвания в: агро-лесовъдството; устойчивата мобилизация на горска биомаса; справянето с изменението на климата и екологичните въпроси; и веригите на стойност.

С програмите ERA-NET по Седма рамкова програма — FORESTERRA, SUMFOREST и WoodWisdom — бяха подпомогнати около 70 проекта (85 милиона евро) от ЕС и национални източници. ForestValue<sup>48</sup> — текущата ERA-NET по „Хоризонт 2020“ в подкрепа на прехода към биоикономика, включва 17 държави и е мобилизирала 20 милиона евро национално финансиране и финансиране от ЕС. Стратегическата работна група за научни изследвания и иновации в областта на горите по линия на SCAR<sup>49</sup> подкрепи координирането, проучванията на обхвата на финансираните от ЕС научни изследвания и резултатите от тях, и информационните дейности, насочени към други *форуми*.

За определянето на програми за научни изследвания и връзките между научните изследвания и ЕПИ би била от полза засилена рамка за разпространение на резултатите от проектите. Силното капитализиране на иновациите по веригите на стойността би спомогнало да се подпомогне конкурентоспособността на сектора на горското стопанство. „Хоризонт 2020“ призовава за проекти, които използват резултатите от завършените проекти, но все още няма конкретни резултати от такива дейности.

---

<sup>44</sup> <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/about>

<sup>45</sup> Постоянен комитет за научни изследвания в областта на селското стопанство (<https://scar-europe.org/>).

<sup>46</sup> [https://scar-europe.org/images/FOREST/Documents/SWG\\_forestry\\_study-v2.pdf](https://scar-europe.org/images/FOREST/Documents/SWG_forestry_study-v2.pdf)

<sup>47</sup> Базите данни EU CORDIS и ERA-NET съдържат (10/2018) 273 финансирани по Седма рамкова програма проекта (около 514 милиона евро) и 214 проекта по „Хоризонт 2020“ (около 388 милиона евро).

<sup>48</sup> <https://forestvalue.org/>

<sup>49</sup> Работна група „Гори“ на SCAR насърчава транснационалните научни изследвания и сътрудничество в областта на адаптирането към изменението на климата и смекчаването на измененията от него, секторната конкурентоспособност и предоставянето на екосистемни услуги.

## Съвместна работа за съгласувано управление и по-добро разбиране на нашите гори

Необходими са координиране, сътрудничество и комуникация, за да се балансират целите и подходите на различните секторни политики. Стратегията има за цел да се укрепят управлението и комуникацията, по-специално чрез Постоянния комитет по горите (SFC), Групата за граждански диалог по горите и корка (CDG-FC) и Експертната група относно отраслите, свързани с горското стопанство, и свързаните със сектора въпроси (F-BI EG).

SFC продължава да бъде основният форум за дискусии относно горите на ЕС и по въпроси, свързани с горите, и изпълнението на стратегията. Неговите информационни заседания и заседания за дебати по всички съответни политически инициативи на ЕС се основават на годишни работни програми, които надграждат върху Forest MAP и са съгласувани с него. SFC изготви становища<sup>50</sup> и доклади<sup>23</sup>, които бяха предадени на съответните създатели на политики. В SFC държавите членки споделят своя опит, инициативи, знания и съвети. От време на време SFC провеждаше срещи със заинтересовани страни (CDG-FC) и секторни експертни групи (напр. относно биологичното разнообразие).

Групата за граждански диалог по горите и корка заседава два пъти годишно и има статут на наблюдател в SFC. Тя изготви резолюции, които съдържат общата визия на заинтересованите страни по теми като Регламента на ЕС относно дървения материал (EUTR) и ролята на лесовъдството в ОСП.

EG-FBI<sup>51</sup> функционира от 2014 г., като досега акцентира върху търговски въпроси, особено със съседните държави, прегледа на EUTR и каскадното използване на биомаса.

Планът за създаване на мрежа на европейските горски служби не е осъществен. И все пак мрежата на европейската национална инвентаризация на горите (ENFIN) и няколко подпомагани от ЕС научноизследователски дейности<sup>52</sup> работят за постигане на по-хармонизирана информация за горите в Европа.

Резултатите от проучването на Евробарометър от 2015 г. относно публичното възприемане на ползите от горите<sup>53</sup> сочат нуждата от по-добра комуникация относно

---

<sup>50</sup> [https://ec.europa.eu/agriculture/forest/standing-committee/opinions\\_bg](https://ec.europa.eu/agriculture/forest/standing-committee/opinions_bg)

<sup>51</sup> EG-FBI обединява представители на промишлеността, държавите членки и други секторни заинтересовани страни.

<sup>52</sup> Включително напр. DIABOLO, две дейности по COST и текущ договор с европейския център за данни за горите.

<sup>53</sup> <http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/69759>

значението на устойчиво управляваните гори. Възприетият в комуникационната стратегия на ЕС в областта на горите<sup>54</sup> подход осигурява стабилна основа за обмисляне на начина за решаване на тези нужди.

### Горите от глобална гледна точка

Стратегията има за цел да укрепи ролята на ЕС в глобалните усилия за насърчаване на устойчивото управление на горите и намаляване на обезлесяването, като гарантира съгласуваност между политиките и ангажиментите на ЕС и на държавите членки. Тя насърчава ролята на горите в устойчивото развитие и се бори срещу обезлесяването и деградацията на горите в рамките на международни *форуми* в контекста на своята външна дейност и дейност за сътрудничество.

ЕС и държавите членки приеха общи позиции за насърчаване на устойчивото управление на горите в общоевропейски (FOREST EUROPE) и международни *форуми*, свързани с горите (напр. Форум на ООН по горите (ФООНГ), Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО), Международната организация за тропически дървен материал (ИТТО) и други международни процеси (напр. Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие), включително Програмата до 2030 г. и нейните цели за устойчиво развитие (ЦУР), по-специално чрез изпълнението на Стратегическия план на Организацията на обединените нации за горите за периода 2017—2030 г.<sup>55</sup>. В рамките на FOREST EUROPE<sup>56</sup> ЕС проучва възможности за сключване на общоевропейско правнообвързващо споразумение за горите, с което концепцията за устойчиво управление на горите би се превърнала в закон, като първоначално обхваща 25 % от горите в света.

Планът за действие на ЕС за прилагане на законодателството в областта на горите, управление и търговия (FLEGT) е подходящ иновативен отговор на предизвикателството, свързано с незаконната сеч, и изпълнението му значително подобри управлението на горите<sup>57</sup> в партньорските държави. Броят на сключените споразумения за доброволно партньорство (СДП) между ЕС и държавите производителки на дървен материал стабилно нараства<sup>58</sup>. Първата схема за лицензиране по FLEGT (Индонезия) влезе в действие през 2016 г. При прегледа на EUTR<sup>59</sup> беше потвърден неговият потенциал за борба с незаконната сеч и свързаната

<sup>54</sup> [https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/fore/publi/communication-strategy\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/fore/publi/communication-strategy_en.pdf)

<sup>55</sup> <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N17/184/62/PDF/N1718462.pdf?OpenElement>

<sup>56</sup> Министерска конференция за защита на горите в Европа (<https://foresteurope.org/>)

<sup>57</sup> SWD(2016) 275.

<sup>58</sup> Шест сключени СДП и девет в процес на преговори. (<http://ec.europa.eu/environment/forests/flegt.htm>)

<sup>59</sup> COM(2016) 74 final.

търговия, но също и необходимостта от доразвиване на неговото единно и ефективно прилагане; при изпълнението му през периода 2015—2017 г. беше отбелязано значително подобрение. Освен това с проучване, свързано с въздействията на потреблението на ЕС върху обезлесяването и деградацията на горите, беше внесена яснота по този сложен проблем<sup>60</sup>. Комисията ще предложи нова инициатива за ускоряване на действията на ЕС срещу обезлесяването.

Политиката на ЕС за развитие подкрепя свързаните с горите действия в глобален мащаб, както се посочва в Стратегическия план за международно сътрудничество и развитие за периода 2016—2020 г., и насърчава приобщаващи намеси за сътрудничество в сферата на екологичната икономика<sup>61</sup>. Много проекти илюстрират ползата от оказваната от ЕС и от държавите членки подкрепа, осигурявана пряко или чрез множество световни донори, за насърчаване на устойчивото управление на горите в глобален мащаб. ЕС подкрепя също и развиващите се държави в националните REDD+ планове и с инициативи, които насърчават вериги на доставка с нулево обезлесяване. ЕС също се стреми да включва в своите двустранни търговски споразумения разпоредби относно насърчаването на устойчивото управление на горите и на ангажиментите за борба с незаконната сеч и свързаната с нея търговия.

### Финансиране от ЕС за горите и сектора на горското стопанство

Комисията приведе в съответствие различните потоци на финансиране от ЕС в подкрепа на целите и приоритетите на стратегията. ОСП е основният източник на финансиране за сектора на горите (8,2 милиарда евро публични разходи) при съгласуваност и взаимодействие с други ЕСИ фондове<sup>62</sup>, LIFE и Рамковата програма на ЕС за научни изследвания.

Определеният за средствата от ЕС приоритет с насоченост към климата осигурява значителни целенасочени стимули за насърчаване на действията по отношение на климата в горите. От друга страна не се използват пълноценно възможностите за финансиране с цел опазване на горите и насърчаване на екосистемните услуги.

Цялостното финансиране от ЕС за научни изследвания и иновации в сектора на горското стопанство значително се е увеличило (249 проекта са получили 615 милиона

---

<sup>60</sup> [http://ec.europa.eu/environment/forests/studies\\_EUaction\\_deforestation\\_palm\\_oil.htm](http://ec.europa.eu/environment/forests/studies_EUaction_deforestation_palm_oil.htm)

<sup>61</sup> <https://europa.eu/capacity4dev/file/80634/download?token=-ZXMS3Cz>

<sup>62</sup> Напр. държавите членки са разпределили почти 8 милиарда евро за тематична цел 5 „адаптиране към изменението на климата, предотвратяване и управление на риска“ с цел преодоляване на няколко риска, включително горски пожари.

евро през периода 2013—2017 г.)<sup>63</sup>, като са подкрепени иновациите и са насърчени растежът и работните места.

В рамките на сътрудничеството за развитие на ЕС са разпределени 235 милиона евро за периода 2014—2020 г. в подкрепа на дейности по FLEGT и REDD+ главно по линия на Европейския фонд за развитие, които са допълнени със специфични за държавите и регионите програми за сътрудничество, с акцент върху подобряването на управлението и насърчаването на опазването на горите.

## Заклучение – Напредък по целите за 2020 г.

Постигнат е значителен напредък към постигане на целите, определени за 2020 г. От приемането ѝ насам стратегията ефективно включва действията на ЕС в своите принципи и цели, като улеснява координирането на всички области на политиката на ЕС, свързани с горите и със сектора на горското стопанство, насърчава съгласуван подход във вътрешните и международните политики и дава възможност на ЕС и на държавите членки да бъдат водещи в световен мащаб поддръжници на устойчивото управление на горите.

Постигнат е значителен напредък в изпълнението на действията по осемте приоритетни области на стратегията и стратегическите насоки. Държавите членки признават, че стратегията влияе на техните политики и действия, включително и на поднационално равнище<sup>64</sup>.

Стратегията е валиден политически инструмент, който позволява на ЕС и на държавите членки да вземат под внимание многото предизвикателства и роли на горите във времето, когато новите политически цели и обществени приоритети все повече налагат изпълнението на множество цели, които понякога могат да бъдат възприемани като противоречиви. Нарастващите обществени потребности, свързани с горите, увеличеният натиск и климатичните стресови фактори може да изискват допълнителни усилия и ангажиране от всички съответни участници за засилване на координирането, сътрудничеството и участието на експерти, включително между секторите и между Комисията, държавите членки и други заинтересовани страни.

На новите развития в политиката ще бъде отдадено нужното внимание в оставащия период на изпълнение, включително като се гарантира приносът на горите към рамката в областта на климата и енергетиката — а именно изпълнението на новото

---

<sup>63</sup> Според технологичната платформа за сектора на горите.

<sup>64</sup> „Sustainable forest management in regions“ (Устойчиво управление на горите в регионите). Доклад на Комитета на регионите, 2018 г.

законодателство в областта на ЗПЗГС и на енергията от възобновяеми източници — като същевременно се гарантира адаптирането на горите към изменението на климата с цел изпълнение на ангажиментите на ЕС по линия на Парижкото споразумение. Стратегията и нейните приоритети успешно подчертават значението на горите и свързаните с тях политики на ЕС за изпълнението на Програмата до 2030 г. в ЕС и в глобален мащаб, по-специално чрез изпълнението на Стратегическия план на ООН за горите за периода 2017—2030 г.

Непрекъснатото изпълнение на стратегията, подкрепено от бюджета на ЕС, ще помогне на горите на ЕС, които покриват 40 % от територията му, да допринасят ефективно за териториалния баланс, растежа и работните места в селските и градските райони, да подпомагат сектора на горското стопанство да запази конкурентоспособността си, а биоикономиката — да се развива, като същевременно опазват биологичното разнообразие и гарантират предоставянето на екосистемни услуги. За да бъдат подкрепени тези цели, е много важно обществото да бъде информирано за ползата от добре управляваните гори и за тяхното значение, като по този начин се гарантира силна обществена подкрепа за устойчивото им управление.